

Kázání Sd 14,5-19

5 I sestoupil Samson s otcem a matkou do Timnaty. Když přišli k timnatským vinicím, vyskočil náhle proti němu řvoucí mladý lev. 6 Tu se ho zmocnil duch Hospodinův, že jej holýma rukama roztrhl jako kůzle. Otcí ani matce nepověděl, co udělal. 7 Pak sestoupil dolů, aby se domluvil s tou ženou; v Samsonových očích to byla ta pravá. 8 Když opět za čas šel, aby si ji vzal, odbočil podívat se na zabitého lva. A hle, ve lví zdechlině bylo včelstvo a med. 9 Nabral si jej do hrsti a cestou jej jedl. Zašel k otcí a matce a dal i jim, aby jedli; ale nepověděl jim, že med vybral ze lví zdechliny. 10 I sestoupil jeho otec k té ženě a Samson tam uspořádal hostinu, jak to mládenci dělávali. 11 Jakmile ho uviděli, vybrali třicet družbů, aby byli s ním. 12 Samson jim řekl: "Chci vám dát hádanku. Jestli mi ji dokážete za sedm dní hostiny rozluštit a uhodnete její smysl, dám vám třicet koší a třicately sváteční šaty. 13 Jestli mi ji však nebudete moci rozluštit, dáte vy mně třicet koší a třicately sváteční šaty." Souhlasili s ním: "Dej nám svou hádanku, ať si ji poslechneme." 14 Řekl jim tedy: "Ze žrouta vyšel pokrm, ze siláka vyšla sladkost." 15 Po tři dny nebyli s to hádanku rozluštit. Sedmého dne navedli Samsonovu ženu: "Přemluv svého muže, ať nám hádanku prozradí! Jinak tě i s domem tvého otce upálíme. To jste nás sem pozvali, abyste nás obrali?" 16 I vyčítala ta žena s pláčem Samsonovi: "Chováš vůči mně jenom nenávisť, nemáš mě rád! Dals hádanku synům mého lidu a neprozradil jsi mi ji." Odpověděl jí: "Ani svému otcí a své matce jsem ji neprozradil, a tobě bych ji měl prozradit?" 17 Ale ona na něj s pláčem naléhala po celých sedm dní hostiny, že jí to sedmého dne prozradil. Tolik ho obtěžovala. A ona prozradila hádanku synům svého lidu. 18 Sedmého dne, ještě před západem slunce, mu řekli mužové města: "Co je sladší než med, co je silnější než lev?" Odpověděl jim: "Kdybyste neorali mou jalovicí, moji hádanku byste neuhodli." 19 Tu se ho zmocnil duch Hospodinův, sestoupil do Aškalónu a pobil tam třicet mužů. Pobral jim jejich výstroj a dal sváteční šaty těm, kdo rozluštili hádanku. S planoucím hněvem se pak vrátil do otcovského domu.

A mami,

proč nám v náboženství nevyprávějí příběhy o nějakém neporazitelném silákovi? Dneska nám učitel ve škole vyprávěl o Heraklovi... - to byl aspoň hrdina! Silák – a slavný! Po celé světě znají jeho historiky! Dokonce i lva přebral! Holýma rukama! Takhle nějak, se milí přátelé, možná ptali nějaký ten malý Tobiáš, Icek nebo Mirjam v dobách, kdy se Palestina dostala pod vliv helénských vládců, kteří se více či méně agresivně snažili víru Židů vykořenit a zlomit. A maminka zvědavému, znejistělému Tobiášovi, Icikovi či Mirjam mohla odpovědět: „Budu ti vyprávět o Samsonovi. O soudci, jemuž sílu dával Duch Boží, duch naděje. O soudci, který tu sílu neužíval ke své slávě – ale k tomu, aby náš lid vysvobodil ze strachu, který naháněli Pelištejci.

Co ztělesňují Pelištejci (Filistínští)?

Nenuť Boží lid přímo k modlářství - ale předvádějí mu svou nadřazenost a neporazitelnou moc. Prohánějí se po

zaslíbené zemi, jak se jim líbí. Jeden jejich silák později rozklepe svými výhrůzkami celé izraelské vojsko. A protože v těchhle příbězích nejde moc o dějepis, bude přínosnější odpověď na otázku, co znamená jejich jméno. Pelištejci, to jsou *Válcovači*. Válcovači svobody, kteří nikdy nedají pokoj. A jestli tě trápí ti, kdo válčují svobodu – bezostyšně sklízejí zralé plody z cizího dědictví – nahánějí strach a nutí vyměnit víru a naději za rezignaci a přízřůsobivost jejich poměrům – poslouchej příběhy o Samsonovi. A vlastně – i když máš pocit, že tvé vlastní srdce válčují démoni sobectví, nenávisť, touhy prosadit za každou cenu svou – nebo démoni zoufalství a rezignace – poslouchej ty příběhy zrovna tak. S důvěrou, že ti ty příběhy posílá samo nebe – tak jako kdysi poslal válcovaným Izraelcům Hospodin soudce Samsona.

Tenhle soudce ale nezačne tím,

že by shromáždil vojsko k boji jako jeho předchůdci ve stejnojmenné biblické knize.

Vydá se mezi nepřátele sám, doprovázen jen nedůvěřivými rodiči: Jít si hledat nevěstu mezi pohany? Kdo to kdy slyšel, Samsone?

Samson utíká napřed, nestříhaná hříva kolem něj vlaje jak paprsky slunce – a v tom na něj vyskočí jiný majitel hřívy – lev. Nepřemožitelná šelma, jejíž řváním člověka zamrazí do morku kostí.

Samson se s ním nepáře. Popadne ho a roztrhne ve dvě jak hada. Holýma rukama. A jestli vám připadá, že jste něco podobného už někde slyšeli, máte pravdu – podobně naložil s nemejským lvem Herakles (jen na to potřeboval navíc ještě kyj a rady bohyně Athény). A koneckonců, to, že cestou za nevěstou je potřeba zlikvidovat nějakou bájnou stvůru, není až tak neznámý motiv.

Jenže bychom neměli přeslechnout, kde se ta síla tak bleskově v tomhle mladíkovi z izraelských hor vzala: **Padl na něj Duch Hospodinův**. To proto Samson lva popadl tak zlehka – a lev dopadl, jak dopadl: Padl na něj Duch naděje svobody. Díky němu se Samson stává služebníkem svaté věci Hospodinovy. Svobody a záchran.

A ač je Samsone sotva odrostlý teenager, neudělá si s trofejí selfičko a nevychloubá se svým činem, kudy chodí. Drží ho v tajnosti, ve skrytu. Má se snad jeho pravý účel vyjevit později?

Dole v Timnatě, zabrané Pelištejci

Samson zjistí, že jeho vyvolená je ta pravá a domluví svatbu. Nazorejský – zasvěcenec Hospodinův – se bude ženit? Pít víno a oslavovat? Nezazněla snad, ještě než se narodil, andělská instrukce „ať se ani netkne opojného nápoje“? A aby to nebylo málo – zabrousí Samson o týden později cestou na svatbu – ke lví zdechlině. Přesně něčeho takového se nesmí dotknout. Kolem mršiny bzučí včely – a Samson jim sebere med.

- Heleďte, nač jsem narazil, dělí se s otcem a matkou o sladkou pochoutku. - Nemá to právě takhle chutnat v zaslíbené zemi? Zemi dobré a prostorné – zemi sladce svobodného bytí, mlékem a medem oplývající?

A pak přišli na svatbu.

Samsone, poslouchej, spustí Pelištejci, máme tady u nás takový pěkný pelištejský zvyk: Ženich dá svým svatebním

družbům za odměnu parádní šaty. Vybrali jsme pro tebe 30 družbů – tak co jim dáš? Co si odnesou? - pochechtávají se Pelištejci, jak toho židovského burana z hor ztrapní. - Já vám dám – hádanku, Samson na to. - Když ji uhodnete, dám vám sváteční ošacení. Když ji neuhodnete, dáte vy mně sváteční obleky i se svým spodním prádlem. Bujará sázka vhodná k bujarému veselí, a všichni rozjařeně kývnou.

Tak poslouchejte – *Žrout vydal mé jídlo, silák vypustil sladkost*. Co to je? Až za týden skončí svatební veselí, chci znát odpověď.

Svatební rozjaření se postupně mění v dusno studovny plné horečnatě studujících vysokoškoláků před posledním termínem. A když se třetího dne ukázalo, že nemají na to přijít Samsonově hádance na kloub, zkusí to přes nejslabší článek – začnou vydírat nevěstu:

- to jste nás pozvali, abyste nás oloupili o naše bohatství – a k tomu ztrapnili? Jestli ze svého nastávajícího nevymámíš odpověď, zapálíme vám tady střechu nad hlavou.

Hele – Pelištejci v celé kráse, či spíš nahotě. Před chvílí sebejisté družstvo družbů se rázem proměnilo v partu sprostých vyděračů. A tak nebohá nevěsta svatbu proplakala Samsonovi na rameni: - Jestli mne máš doopravdy rád, tak mi hádanku prozradíš. Šest dní Samson odolával, aby jí dnes sedmého své tajemství prozradil. Nebude někde tady náhodou Achillova pata tohodle siláka?

I stalo se dne sedmého...

...ale počkejte, sedmý den, to je přece šabat? Den odpočinutí – den, v němž mají dětem Izraele zablesknout naděje mesiášského pokoje a vysvobození! Co tenhle den přinese Samsonovi a jeho lidu?

Nejdříve mu přinesl ztrapnění a posměch. Blíží se večer – a družbové vesele pozvedají své poháry – a rozjařeně skandují odpověď podle vyzvěděnou: *Co je sladší než med? A co silnějšího než lev?*

Kdybyste neorali mou jalovici – neuhodli byste mé tajné podobenství, odpovídá znechuceně Samson. Znechucený o to víc, že ta odpověď zní jak vystřižená z Písně písní: Není náhodou sladší než med – a silnější než lev – láska? Jenže jaké lásky se dostalo tady a teď Samsonovi?

Ale šabat ještě neskončil. I stalo se dne sedmého – že Samsona zas popadl Duch Hospodinův. A Samson se v jeho síle vydal ještě hlouběji na pelištejské území, do Aškalonu. A tam si podal 30 místních oligarchů a po pořádném nájezu jim pobral jejich parádní výstroj – a tu donesl jako výhru těm, kteří ho tak podrazili. Takže v samém srdci Pelištey najednou Válcovači svobody pocítili, že jejich nadvláda a zpučnost není vůbec neomezená. A nahoře v horách si zbídačené izraelské děti mohly vyprávět tuhle veselou historku – to už jste slyšeli, jak se nás Samson zastal? A Tobiáš, Icik či Mirjam se určitě smály s nimi.

My bychom přitom měli uslyšet ještě jeden důležitý motiv. Když se Samson vydal mezi pelištejské válcovače svobody, říká tomu vypravěč, že Samson **sestupuje**.

Sestoupil do Timnaty – a pak sestoupil ještě hlouběji – do Aškalonu.

Takoví ti pravověrní ale poněkud rigidní věřící na to řeknou – hele, jak hluboko mezi Pelištejce Samson klesl! Pohanskou holku si chce vzít, a spoustu pravidel pro nazorejské přitom porušuje! Žráč a pijan vína!

Ale vypravěč možná míří jiným směrem. Jakoby chtěl upozornit: Když se své služby ujme skutečný svědek záchran, musí – kvůli té záchraě – překračovat zavedené hranice i tradice. Musí sestoupit. Třeba až do pekel – aby nám mohl dát ochutnat té pravé radosti. Že Válcovači svobody – tam venku i v našem srdci – nemají neomezenou moc. A že služebník spásy jim z Hospodinova pověření dokáže nakonec – navzdor všem jejich podrazům – zatnout tipec.

Amen.

Sd 14,5-19 Sal. 24.3.19

Píseň 314,1+7

In Ž 68,29b-31

Píseň 68,1-3+12

Modlitba

Chráníš nás v svém slitování Pane, lidi zblízka i zdaleka. Ty tvé, kteří ti zpívají písničky a vděčně si připomínají tvou lásku a vysvobození – i ty, kteří přicházejí zdaleka a vlastně nevědí, co od tebe čeká. Děkujeme, že si smíme připomínat tenhle široký záběr tvého milosrdenství a darů spásy. Předkládáme ti teď všechno, co námi zmitá, s čím si nevíme rady, co nás zahání do kouta. Všechno, co se vysmívá lidskosti a válcuje naděje, které vzbuzuješ ty. Tahle bezmoc či zoufalství nabývá někdy podoby nemoci, někdy zpučných pánů tohoto světa, někdy naší vlastní zloby a bezmoci něco s tím udělat. Soustřed' nás tedy ke svému evangeliu. K dobré zprávě, kterou do tohoto světa a našeho života nesou ti, jež jsi k tomu povolal a zmocnil – tvůj Ježíš, tvůj lid, tví apoštolé, proroci či soudcové. Jejich příběh ať nás ujistí, že míra a dosah tvého vysvobozující slitování je daleko větší, než jsme sami dokážeme odhadnout a věřit. Amen.

1. čtení: Matouš 11,11-15.18-19.28

Slovo k dětem (truhlička?)

311,1-4

kázání

Píseň 632

Ohlášky

Přímluvy (Kyrie)

Za církev a nás – abychom uprostřed radostí i úzkostí měli odvahu a chuť sledovat, čím nás zbohacují a jaké výhledy otvírají příběhy svědků Hospodinova vysvobozování. Dávej Duha vysvobození všem, jimž se víra a náboženství změnily v úzkoprsoou povinnost nebo rezignované přijímání toho, jak to v životě zrovna stojí. *Spolu tě prosíme Kyrie eleison*

Prosíme za ty, kdo se ve své práci musí nořit do hlubin lidského zoufalství, špíny, nespravedlnosti či cynismu. Za terapeuty, lékaře, policisty, soudce, terénní a sociální pracovníky. Dávej jim potřebnou míru soucitu i smyslu pro spravedlnost, trpělivost a vytrvalost. *Spolu tě prosíme Kyrie eleison.*

Prosíme za lidi úspěšné, bohaté a schopné. Aby ovoce úspěchu uměli dát do služby, kde je to potřeba. Aby nezahanbovali ty, kdo to v životě prohrávají. Aby se z nich nestávali válcovači lidí méně silných a úspěšných – ani prostředí tohoto světa, kde tak či onak své bohatství čerpáme všichni. *Spolu tě prosíme Kyrie eleison.*

Myslíme na oběti cyklonu v Mosambiku. Stávej se útěchou těm, kdo ztratili blízké či prostředky k obživě. Posiluj ty, kdo hledají ztracené, raněné a lidi bez prostředků. A nám, kdo si hovíme v bezpečí, otevírej srdce pro činy milosrdenství a chraň nás před otrlostí a zahleděností do sebe. *Spolu tě prosíme Kyrie eleison*

V tiché modlitbě ti svěřujeme přátele, blízké a problémy těch, kteří nám leží osobně na srdci „...“ *Spolu tě prosíme Kyrie eleison*

Amen Otče náš

Poslání Mt 11,28+30

Požehnání

Píseň 606